

Inhoud

WOORD VOORAF

9

DEEL 1

KLINKERS

11

KENMERKEN VAN KLINKERS

13

Indeling

13

A – AA

15

a is een open, neutrale, ongespannen, korte middenklinker

15

1. a vooraan in een woord

15

2. a midden in een woord

17

3. a achteraan in een woord

20

4. Woorden met herhaling van de a

21

aa is een open, neutrale, ongespannen, (half)lange middenklinker

23

1. aa vooraan in een woord

23

2. aa midden in een woord

24

3. aa achteraan in een woord

27

4. Woorden met herhaling van de aa

28

Gemengde oefeningen a-aa

30

1. Discriminatie a - aa

30

2. Discriminatie aa - a

32

3. Teksten

34

E – EE

38

e is een halfopen, gespreide, gespannen, korte voorklinker

38

1. e vooraan in een woord

38

2. e midden in een woord

39

3. Woorden met herhaling van de e

42

ee is een halfopen, gespreide, gespannen, halflange voorklinker

44

1. ee vooraan in een woord

44

2. ee midden in een woord

45

3. ee achteraan in een woord

48

4. Woorden met herhaling van de ee

48

Gemengde oefeningen e – ee

50

1. Discriminatie e - ee

50

2. Discriminatie ee - e

51

3. Teksten

52

I – IE

55

i is een halfgesloten, gespreide, ongespannen, korte voorklinker

55

1. i vooraan in een woord

55

2. i midden in een woord

56

3. i achteraan in een woord

58

4. Woorden met herhaling van de i

58

ie is een gesloten, gespreide, gespannen, halflange voorklinker	60
1. ie vooraan in een woord	60
2. ie midden in een woord	60
3. ie achteraan in een woord	62
4. Woorden met herhaling van de ie	63
Gemengde oefeningen i – ie	64
1. Discriminatie i – ie	64
2. Discriminatie ie – i	65
3. Teksten	66
0 – OO	69
o is een gesloten, geronde, ongespannen, korte achterklinker	69
1. o vooraan in een woord	69
2. o midden in een woord	70
3. Woorden met herhaling van de o	73
oo is een gesloten, geronde, gespannen, halflange achterklinker	74
1. oo vooraan in een woord	74
2. oo midden in een woord	75
3. oo achteraan in een woord	77
4. Woorden met herhaling van de oo	78
Gemengde toepassingen o – oo	80
1. Discriminatie o – oo	80
2. Discriminatie oo – o	81
3. Teksten	82
U – UU	86
u is een gesloten, geronde, ongespannen, korte middenklinker	86
1. u vooraan in een woord	86
2. u midden in een woord	87
3. Woorden met herhaling van de u	90
4. Wisselrijtjes u – oe	90
uu is een gesloten, geronde, gespannen, halflange middenklinker	91
1. uu vooraan in een woord	91
2. uu midden in een woord	91
3. uu achteraan in een woord	93
4. Woorden met herhaling van de uu	93
Gemengde oefeningen u – uu	94
1. Discriminatie u – uu	94
2. Discriminatie uu – u	94
3. Teksten	94
OE – EU	97
oe is een gesloten, geronde, gespannen en halflange achterklinker	97
1. oe vooraan in een woord	97
2. oe midden in een woord	98
3. oe achteraan in een woord	100
4. Woorden met herhaling van de oe	101
5. Discriminatie o – oe	101
6. Teksten	101
eu is een halfgesloten, geronde, gespannen en halflange voorklinker	103
1. eu vooraan in een woord	103
2. eu midden in een woord	103
3. eu achteraan in een woord	106
4. Woorden met herhaling van de eu	106
5. Teksten	106
Gemengde oefeningen oe – eu	108
1. Wisselrijtjes oe – eu	108
DE DOFFE 'E'	109
1. Geschreven als e of als ee	109
2. Geschreven als i	112
3. Geschreven als ij	112

Deel 2

TWEEKLANKEN	115
KENMERKEN VAN TWEEKLANKEN	117
UI	118
1. ui vooraan in een woord	118
2. ui midden in een woord	119
3. ui achteraan in een woord	121
4. Woorden met herhaling van de ui	121
5. Teksten	121
IJ – EI	123
1. ij vooraan in een woord	123
2. ij midden in een woord	124
3. ij achteraan in een woord	126
4. Woorden met herhaling van de ij	127
5. Teksten	127
OU – AU	130
1. ou vooraan in een woord	130
2. ou midden in een woord	131
3. ou achteraan in een woord	131
4. Woorden met ou - ou	133
5. Teksten	133
AAI – OOI – OEI	135
1. aai	135
2. ooi	136
3. oei	137
IEU – EEU – UW	139
1. ieu	139
2. eeu	139
3. uw	140

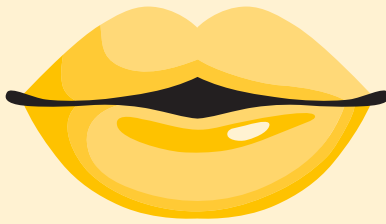
Deel 3

GEMENGDE OEFENINGEN	141
DISCRIMINATIE TUSSEN KORTE KLINKERS	143
1. Discriminatie a - e	143
2. Discriminatie a - o	144
3. Discriminatie e - i	145
4. Discriminatie e - u	146
5. Discriminatie i - u	147
6. Discriminatie o - u	147
DISCRIMINATIE TUSSEN LANGE KLINKERS	149
1. Discriminatie aa - ee	149
2. Discriminatie aa - oo	150
3. Discriminatie ee - ie	151
4. Discriminatie ee - uu	152
5. Discriminatie ie - uu	152
6. Discriminatie oo - uu	153
7. Discriminatie uu - eu	153
8. Discriminatie ee - eu	154
CONTRASTOEFENINGEN	155
1. Wisselrijtjes aa - ie - oe	155
2. Wisselrijtjes aa - ee - oo	155

DISCRIMINATIE KLINKER — TWEEKLANK	156
1. Discriminatie eu - ui	156
2. Discriminatie ee - ij	156
3. Discriminatie oo - ou	157
4. Discriminatie ui - ij	158
KLINKERCLUSTERS	159
1. Verbinding met een w-achtige klank	159
2. Verbinding met een j-achtige klank	159
3. Verbinding zonder tussenklank	159
BIBLIOGRAFIE	160

DEEL 1

Klinkers

Kenmerken van klinkers

Klinkers zijn spraakklanken, waarbij de lucht de stembanden doet trillen en vervolgens nagenoeg ongehinderd de mond verlaat. Ze zijn dus altijd stemhebbend, in tegenstelling tot medeklinkers, die stemhebbend of stemloos kunnen zijn.

Ze zijn onderhevig aan de klanken die ervoor, maar vooral erachter worden geproduceerd. Daarbij spelen dus een aantal assimilatie- of coarticulatieregels mee. Zo zullen bijvoorbeeld lange klinkers vóór een -r nog langer worden uitgesproken, dan voor een andere medeklinker (bv. baan – baar).

Indeling

We kunnen de klinkers van de Nederlandse taal volgens meerdere parameters indelen. Die tonen de verschillen tussen de klanken aan.

De klinkers kunnen grosso modo op basis van zeven kenmerken van elkaar onderscheiden worden:

1. naargelang de kaakstand:
open – halfopen – halfgesloten – gesloten
2. naargelang de tongheffing:
voor – midden – achter
3. naargelang de lippenstand:
gerond – neutraal – gespreid
4. naargelang de duur:
kort – halflang – lang
5. naargelang de spanning in de articulatoren:
gespannen – ongespannen
6. naargelang al dan niet diftongering:
monoftong – diftong
7. naargelang het timbre:
nasaal – oraal

Dit laatste kenmerk is voor het Nederlands enkel van belang in een aantal leenwoorden, vooral uit het Frans (bv. genre, chanson...).

We kunnen de onderscheidende kenmerken samenvatten in de volgende tabel:

klanker	kaakstand	plaats	lippenstand	duur	spanning
a	open	midden	neutraal	kort	-
aa	gesloten	midden	neutraal	halflang	+
aa(r)	halfopen	midden	neutraal	lang	+
e	halfopen	voor	gespreid	kort	+
ee	halfgesloten	voor	gespreid	halflang	+
ee(r)	halfgesloten	voor	gespreid	lang	+
i	gesloten	voor	gespreid	kort	-
ie	gesloten	voor	gespreid	halflang	+
ie(r)	gesloten	voor	gespreid	lang	+
u	gesloten	midden	gerond	kort	-
uu	gesloten	voor	gerond	halflang	+
uu(r)	gesloten	voor	gerond	lang	+
o	gesloten	achter	gerond	kort	-
oo	gesloten	achter	gerond	halflang	+
oo(r)	gesloten	achter	gerond	lang	+
eu	halfgesloten	voor	gerond	halflang	+
oe	gesloten	achter	gerond	halflang	+

|||||

a – aa

|||||

a is een open, neutrale, ongespannen, korte middenklinker

Vaak voorkomende fouten bij het uitspreken van deze klank

- Fout de a wordt kelig uitgesproken
Oorzaak de middenklinker wordt een achterklinker
- Fout de a wordt 'plat' gearticuleerd, klinkt te scherp
Oorzaak de ongespannen klank wordt gespannen
- Fout de a wordt genasaleerd

1. a vooraan in een woord

a) Eenlettergrepige woorden

acht	arm	as	arts	alp
ach	af	al	als	abt
alg	alt	ambt		

b) Meerlettergrepige woorden

achter	adres	agent	ajuin	alleen
anker	appel	Alpen	angel	antiek
applaus	asiel	apotheek	anemoon	accordeon
antilope	asperge	anjer		
akkoord	ander	alles	altijd	april
abces	abeel	abri	abrupt	azuur

absent	abstract	absurd	accent	akte
accijns	accu	acne	actie	anijs
acuu	adept	adieu	advies	amper
affront	afte	afdoend	afdruk	arbeid
afgrond	ahorn	ajour	akker	atol
artiest	azijn	atleet	attent	arduin
abortus	absentie	absoluut	abstinent	aluminium
abusief	accident	acajou	acanthus	accommodatie
accuraat	achteloos	achtereen	achtergrond	accelereren
acrobaat	actueel	Ardennen	admiraal	aspirine
advocaat	afbeelding	afbieden	afdanken	arboretum
afdeling	affiche	afgemat	afgerond	armoede
afgerukt	afkijken	afleren	akelei	aroma
albino	algemeen	alibi	allergie	azalea
alsjeblief	ambtenaar	ampère	andijvie	alinea
artikel	assistent	atelier	atletiek	ambitueus
avontuur	acceptabel	accolade	anekdote	achterdochtig
afhankelijk	Algerije	Azoren		

c) Woordgroepen

angst voor een angel	een ander advies	acht anjers
een attent applaus	afgeprijsde andijvie	altijd alleen
abrikoos en appel	actieve atleten	actuele achtergrond
arme artsen	algen en anemonen	allemaal achtereen

d) Zinnen

Die arme Ann toch!

Is je arm al beter?

Hij eet alleen een appel.

Zoek alsjeblief een andere agent.

Andrea wist op alles een antwoord.

Op de achtergrond van de affiche staat een anemoon.

Mijn vriend is allergisch voor ansjovis en asperges.

Er hing een aroma van anijs in het atelier van de assistent.

In de academie leert de artiest accordeon voor zijn amusement.

Achteraan in de afdeling stonden de afgedankte avonturenromans.

De ambitieuze ambtenaar heeft allicht geen alibi.

'Adieu', zei de man bij het afscheid, en donderde achterwaarts in de afgrond.

Acrobaten en atleten drinken absoluut geen alcohol.

Men vond dat antieke album achteloos achtergelaten in de abdij.
 Als Assepoester geen attentie krijgt, valt ze flauw in de armen van haar Aziatische prins.
 Aspirine koop je bij de apotheker.

2. a midden in een woord

a) Eenlettergrepige woorden

tak	zak	pak	dak	hak
bal	stal	kwak	knal	das
jas	glas	was	gras	plas
dag	vlag	staf	kap	lap
hap	sap	krab	trap	kast
half	kalf	zalf	hals	hart
zwart	lucht	nacht	palm	
bak	lak	mak	vak	zwak
krak	plak	zwak	strak	wrak
dal	gal	hal	mal	smal
pal	tal	wal	val	stal
bas	gas	kas	pas	ras
kras	vlas	sas	las	klas
lag	mag	ach	rag	zag
gaf	waf	graf	straf	kaf
maf	paf	draf	blaf	schaf
pap	rap	grap	klap	stap
map	schap	kwab	nap	schrapp
past	vast	wast	mast	last
mals	vals	wals	darm	warm
markt	jacht	zacht	wacht	vacht
balk	kalk	valk	hark	park
galg	walg	galm	kalm	

Voor -m, -n, -ng wordt a een beetje doffer

pan	man	ham	kam	lam
vlam	stam	band	hand	mand
tand	zand	lang	slang	wang
tang	bank	plank	gans	lamp

ban	dan	plan	span	van
dam	ram	stam	schram	zwam
want	rand	kant	land	pand
vang	drang	dwang	prang	stang
dank	tank	blank	flank	mank
drank	klank	stank	slank	rank
dans	kans	lans	mans	schans
schamp	kamp	stamp	damp	ramp

b) Meerlettergrepige woorden

bakker	ballon	balpen	kalender	paddenstoel
baksteen	ballet			
bakboord	baksel	familie	natuur	talent
balsem	contract	gaffel	galjoen	galop
glazuur	glasteelt	gewas	magneet	mafkees
marter	partij	salon	vlakke	baguette
bacterie	badminton	baggeren	bajonet	bakeliët
belasting	calorie	campagne	Galliër	garnituur
mahonie	magnetron	patrouille	paviljoen	stagneren
valkenier	verpakking	faciliteit	initiatief	transpireren

Voor -m, -n, -ng wordt a een beetje doffer

bamboe	kramiek	sesam	epigram	bandiet
handel	rotan	sextant	gevangenis	kangoeroe
behandeling	kanker	angel	Bangkok	belang
hanger	ingang	mangel	mango	omgang
omvang	tango	wankel	zwanger	belangrijk
boemerang	fandango	ontvangen	triangel	vervangen

Voor -tje en -sje wordt a iets helderder

badje	katje	latje	matje	ratje
schatje	jasje	klasje	plasje	wasje
kratje	datje	fatje	natje	watje
platje	Basje	dasje	krasje	pasje
afwasje	ananasje	patatje		

c) Woordgroepen

dat maffe kalf	een badje voor het katje	met pak en zak
branden en vlammen	een zacht hart	rank en slank
malse mango's	de langste tango	met vaste hand
een zwarte nacht	een gaffel met zand	een valse gast
een passende jas	een wankele kast	een kalme klas
de markt van Bangkok	plasjes op de mat	krassen en schrammen
een tang op een varken	met hand en tand	rappe krabben
lange slangen	een bank in het park	een man met een plan

d) Zinnen

Dat is mijn das.

Jan gaf een harde klap.

Mag dat dan van mama?

Schrijf je straf in de klas, anders kan je op de gang.

Bas doet een stap opzij.

In het lange gras wandelt een kalme ram.

Wacht, ik wil geen platte bal.

Ik lachte met de grap over de Galliër.

Dat is de jas van slanke Hans.

De lamp brandt in de hal van de kantine.

De kabouter zat op de rand van de paddenstoel.

De bandiet liep tegen een balk in de bar.

De patrouille speelt badminton aan de ingang van de gevangenis.

De zwangere vrouw lag op een rotan bank.

De vlag van dat land leek een slappe lap.

De muzikant ontvangt de gasten in het salon.

De zwangerschap paste niet in het plan van haar man.

Wat een schatje, dat maffe katje!

Het dartele lam stapte op een slak.

Er kwam een valse klank uit de klarinet.

Zijn lans schampte af op het harnas van zijn tegenstander.

Leg de mappen plat in de kast, dan passen ze wel.

Wat is dat een maf plan, man!

Dat was knap, An!

e) Discriminatie dof – helder

ban – bal – badje	dam – das – datje	kam – kar – katje
lam – lak – latje	man – mars – matje	ram – ras – ratje

kram – kras – kratje	dan – dar – dasje	Jan – jas – jasje
klam – klad – klasje	plan – plat – plasje	krant – krab – krasje
tam – tak – tasje	want – wat – wasje	

3. a achteraan in een woord

a) Meerlettergrepige woorden

oma	opa	komma	cola	villa
boeddha	cobra	bermuda	pasta	boa
Cuba	data	era	eega	fauna
firma	flora	geisha	Honda	conga
nota	prima	proza	Roza	schema
spectra	sperma	stigma	thema	stola
toga	tuba	hela	aula	bèta
coma	bodega	chinchilla	cinema	collega
dilemma	diploma	fysica	horeca	judoka
minima	musea	omega	opera	podia
tombola	Aurelia	begonia	bromelia	citronella
criteria	jubilea	contra	basta	circa

b) Woordgroepen

de aula voor fysica	een toga met een stola	linea recta
een boa uit Cuba	prima donna	minimale criteria
bromelia en citronella	roza en begonia	villa Flora
een thema voor een schema	Cinema Musica	opa en oma
een prima nota	basta la pasta	een boa en een cobra

c) Zinnen

Ken je veel musea in Amerika?
 Dat is de machtige Boeddha.
 Ik dans met mijn Franse collega.
 Aurelia zingt in de opera.
 De geisha koopt een bermuda in Cuba.
 Opa speelt prima op zijn tuba.
 Het dilemma van de judoka: pro of contra.

Vergeet de komma niet tussen bèta en omega.
 Honda voldoet aan de minimale criteria.
 Oma viel in coma door de beet van een cobra.
 Volgens de data op het schema verloopt de bouw van de villa prima.
 Ina zingt soms op de podia van Birma, soms op die van Roma.
 Mia kreeg bijna een nota op haar diploma.
 In een bodega in Venezuela speelde men marimba op de conga.
 Hela, je vergeet jouw cola in de villa van Frieda.
 De citronella, de begonia en de azalea behoren tot de flora van Europa.

4. Woorden met herhaling van de a

a) Woorden

afdak	afval	asbak	dakpan	halsband
mama	matras	panda	tamtam	achterbank
achterkant	kastanje	pasta	nachtkastje	vakantie
achtkant	alarm	asfalt	gamba	harnas
amandel	salamander			
afstand	halal	patat	Canada	vanaf
abstract	achtstal	Amerika	afwas	apart
alfa	alvast	ambacht	arak	ballerina
astma	atlas	badgast	balans	ballast
bamba	barak	basta	canvas	damast
fantast	frappant	galant	capaciteit	gamma
handbal	antibiotica	hartslag	jakhals	Japan
cadans	lachgas	lakjas	landschap	Lapland
madras	paljas	pampa	Zambia	plasma
rabat	sabbat	samba	slachtbank	smaragd
spankracht	tabak	tapas	vacant	axioma
academie	achtarmig	achteraf	achteras	achterbaks
afdammen	afhakken	afkammen	afmatten	agenda
algebra	alleman	anticonceptiva	amateur	amfora
anarchie	angina	angora	Angola	aquarel
arena	arrogant	Aruba	aorta	baghera
bakpapier	baldakijn	barema	cabaret	champagne
charisma	clavicula	garantie	gaskachel	kakkerlak
habbekrats	karakter	krampachtig	kwakzalver	maffia
alinea	alleluja	athenea	Katanga	Caramba

dwarsverband	fantastisch	flamboyant	fabrikant	farmacie
gasmasker	grachtenpand	grasmat	jammerklacht	kaftpapier
kapsalon	karkas	afwasbak	mantelpak	platzak
randapparatuur	razzia	slagtand	ramadan	zandgebak
bankoverval	randgeval	kattenbak	dagbladhandel	strandbarak

b) Woordgroepen

een afgevallen dakpan	vanaf een achttal	vakantie in Zambia
gamma en lambda	een halsband voor de panda	de amateur-kwakzalver
Japan en Amerika	krampachtig karakter	

c) Zinnen

Mama leest dat dagblad en papa een andere krant.

Caramba! Kan jij de samba?

De matras ligt onder het afdak.

De maffia gebruikte lachgas.

De tabak ligt op de achterbank.

Papa gooit het bakje van de patat bij het afval.

De achterkant van de achtkant is bedekt met albast.

Mocht ik achtarmig zijn, ik zou me minder afmatten tijdens het handbal.

Het is frappant hoe sterk een harnas invloed heeft op de hartslag.

De badgast van Madras eet pasta met tapas.

Heeft alleman angina of astma in Lapland?

De achterbakse fantast verkocht kakkerlakken voor een habbekrats.

Vanaf april speelt Anja met charisma en karakter cabaret in de barak.

In zijn agenda schreef hij alvast hoeveel garantie hij kreeg voor de avondse gaskachel.

In het achterland van Angola sloeg men, op de cadans van de tamtam, alarm voor de jakhals.

aa is een open, neutrale, ongespannen, (half)lange middenklinker

Vaak voorkomende fouten bij het uitspreken van deze klank

Fout aa klinkt dof

Oorzaak de tongheffing is te kelig

Fout: aa heeft een o-achtige klank

Oorzaak de kaakstand is niet open genoeg

Fout aa klinkt nasaal, scherp

Oorzaak de nasaliteit wordt vaak veroorzaakt door een overmatige spanning in de articulatoren

1. aa vooraan in een woord

a) Eenlettergrepige woorden

aap	aan	aak	aal	aard
aam	aars			

b) Meerlettergrepige woorden

aardbei	aarde	adem	arend	
Aafje	Aagje	avond	amen	are
aalbes	aalmoes	aambeï	aambeeld	aanbod
aandeel	aankomst	aanstonds	aanzoek	aardbol
aarden	aardig	aarding	aarzel	aasgier
Abel	adel	asem	ader	Aken
aker	averechts	Amersfoort	Azië	alibi
aanbidden	aanbreken	aandoening	aandurven	aangekleed
aangezicht	aangifte	aanhechting	aanstellen	aardewerk
aartsbisdom	aartsengel	akelig	aandacht	averij
averechts	aardbeving	aarzelen		

c) Woordgroepen

een akelig aandenken	het aartsbisdom Aken	een aangeklede aap
de adel van Azië	een aangespoelde aak	aardige Aafje
een aarzelend aanbod	het aanbreken der avond	aarde en aardbol

d) Zinnen

Vandaag zijn de aardbeien in de aanbieding.

De aalscholver stortte zich op het aas.

Op tijd aankomen ligt in mijn aard.

Op de hele aardbol worden aartsengelen aanbeden.

Aanstands liep Aagje terug in de richting van Aalborg.

Aderbreuken en aambeien zijn pijnlijke aandoeningen.

De aal is een aanbevolen toetje voor de aasgier.

In de akker bij het aambeeld ligt mooi aardewerk.

Ben je in Amersfoort, aarzel dan niet om aandelen aan te kopen.

Zou dit kind met aarde op het aangezicht aandringen op een aalmoes?

De averechtse ridder heeft een aannemelijk alibi: hij vocht op de abele spelen.

Kain en Abel brachten geen vrede op aarde.

2. aa midden in een woord

a) Eenlettergrepige woorden

kaal	paal	sjaal	schaal	maan
kraan	traan	zwaan	baan	haan
haas	kaas	vaas	draad	straat
raaf	draak	haag	schaap	raap
raam	kraam	graat	haak	zaag
vaat				
laaf	braaf	staaf	draaf	raaf
naaf	graaf	schaaf	slaaf	laak
zaak	braak	snaak	spraak	staak
vaak	raak	blaak	waak	maak
kaak	kraak	smaak	taak	wraak
baal	daal	faal	maal	vaal
waal	staal	dwaal	graal	kwaal
praal	schraal	kraal	haal	zaal
laan	graan	zaan	vaan	waan

baan	gaan	staan	naam	blaam
braam	schaam	praam	saam	kraam
jaag	laag	traag	plaag	graag
klaag	kraag	blaag	vraag	Praag
schraap	slaap	jaap	kaap	knaap
baas	gaas	maas	raas	waas
gaat	graad	smaad	daad	naad
praat	slaat	staat	kwaad	blaat
haat	maat	raat	laat	waad
braad	plaat	vraat	zaad	baat

Voor -r wordt de aa iets langer

baard	haard	kaart	taart	paard
staart	zwaard	snaar	schaar	haar
paars	kaars			
naar	waar	zwaar	raar	klaar
spaar	daar	staar	blaar	daar
baar	gaar	paar	vaar	maar
vaart	spart	paart	klaart	maart
waard	vaars			

b) Meerlettergrepige woorden

daken	laken	varen	schapen	nagel
snavel	hamer	water	ramen	zadel
wafel	tafel	navel	klaver	kader
haven	slapen			
maken	haken	smaken	raken	taken
haren	jaren	klaren	sparen	bewaren
lade	spade	made	daden	waden
jager	lager	mager	zwager	klager
scharen	baren	garen	klaren	blaren
haven	laven	schaven	staven	brave
baken	braken	naken	waken	zaken
schamen	bramen	samen	dame	
wapen	kapen	gapen	rapen	schrapen

vader	dader	nader	base	fase
graven	draven	slaven	staven	haven
page	rage	stage	ratel	spatel
kabel	fabel	sabel	hagel	klager
bekwaam	bepaald	bestaan	bijzaak	boomgaard
daalder	dukaat	gebaar	verhaal	Jacob
Jahweh	journaal	kaarslicht	kade	waarom
kakel	kaper	koraal	lokaal	luchtvaart
maandloon	metaal	naarstig	opaal	paling
schade	schaduw	sopraan	vaandel	voorraad
vraagstuk	weegschaal	bewaren	fotograaf	verjaren
behagen	behoedzaam	bejaarde	belazer	belhamel
benadeeld	benaming	beschaafd	beschaamd	beschikbaar
bedevaart	bewaken	bezwaar	bijdrage	biograaf
botanisch	eigenaar	ervaring	finale	hagedis
internaat	inzage	kalium	kamenier	leugenaar
liberaal	maatregel	nederlaag	opname	relatie
reservaat	rotatie	soldaten	speciaal	tafereel
toename	verzadig	voorwaarde	waarnemen	waarschijnlijk
belichamen	bemiddelaar	delegatie	imitatie	intonatie
illustratie	isolatie	misdadiger	obligatie	operatie
outillage	solarium	vergadering	visitatie	werkzaamheden
civilisatie	interpretatie			

c) Woordgroepen

jarige vader	naald en draad	een praatzieke knaap
hamer en schaaft	een speciaal gewaad	zalige wafels
een schaal met graan	palingen en alen	bekwame zaken
gebraden schaaft	een magere soldaat	een draak met een staart
haver en klaver	sabels en zwaarden	rare zaken

d) Zinnen

Kun jij goed sparen?

Hier is een scherpe schaar.

Dit is het zwaard van de kaper.

De draak is kwaad.

Dat is maar een raar verhaal.

Samen varen we op het water.
 Die baars is zonder graat snel gaar.
 Klaag niet, zegt de baas tegen Klaas.
 Hij is een bekwame fotograaf bij de luchtvaart.
 Waar haal je een paarse kraan vandaan?
 In Praag klonk de beiaard van het internaat over de daken.
 Karel met de baard eet met smaak taart in de boomgaard.
 Op de tafel in de kamer ligt een plaat met een weegschaal en een kaars.
 De bemiddelaar stelt behoedzaam de maatregel betreffende het maandloon in vraag.
 Naarstig plukten Jacob en zijn kompaan bramen tussen de klaver en de haver.
 Die gebraden paling is naar de maan.
 De schrale schapen grazen aan de baal graan.
 Is het waar dat haar haar naar de vaantjes is?
 De page van de nare graaf was een beschaamde knaap.
 Daar staat een mager bejaard paard met een schrale staart en verwaarloosde manen.
 Die aardige dame kan wel een sjaal voor je haken.
 De kandidaat-sopraan raakte niet in de finale.
 De advocaat deed een onwaarschijnlijk verhaal voor de Raad van State.

e) Wisselrijtjes -aa -aar

De aa wordt iets langer uitgesproken voor de -r achteraan in een woord, en krijgt een zeer lichte doffe (e) klank op het eind.

haal – haar	paal – paar	baan – baar
gaan – gaar	haan – haar	maan – maar
staan – staar	zwaan – zwaar	vaas – vaar
laat – laar	blaat – blaar	raaf – raar
jaag – jaar	klaag – klaar	schaap – schaar
daal – daar	waan – waar	snaak – snaar

3. aa achteraan in een woord

a) Woorden

ja	ma	pa	ga	sla
dra	la	sjah	vla	spa
aha	dra	fa	na	scha
weldra	verga	besta	hoera	bega
beha	versta	verga		

b) Zinnen

Ja hoor, ik ben er bijna.
De scheepsjongen viel bijna van de ra.
Sta niet op je spa te leunen.
Ik ben Ka en ik besta.
De sjah is verzot op koolsla en aardbeienvla.
Leg de kleren van pa en ma in de la.
Ik versta je pa niet.
Hoera! Verse vla!

4. Woorden met herhaling van de aa

a) Woorden

kaastaart	paashaas	straatnaam	aanraken	schakelaar
haagschaar	haaknaald	kaasschaaf	maanzaad	plaatsnaam
naamplaatje	schaatsbaan	adelaar	kabelbaan	waterkraan
daaraan	najaar	daarnaast	paasmaal	plaatschaar
avondmaal	klaarmaken	nagedaan	slaapzaal	daarna
aangaan	aanmaak	aanslaan	aanspraak	aanstaan
aanvraag	aalhaak	aardbaan	aardbaar	aardplaat
baardhaar	blaaskaak	nagaan	namaak	haalbaar
haardplaat	hagelvlaag	Hagenaar	hazelaar	hazenslaap
herhaalbaar	kaapvaart	praatpaal	kaatsbaan	kraamzaal
laadplaats	laagstaand	laakbaar	praatgraag	naamkaart
raadzaam	spaانplaat	spaarkaart	spaarzaam	staaldraad
staalkaart	staanplaats	staartaap	waardbaar	chocoladetaart
anaarden	aanbetaald	aanblazen	aandraaien	aandragen
aandragen	aangaande	aangapen	aangedaan	aankaarten
aangenaam	aanhaken	aanhalen	aanjagen	aanklagen
aankomstplaats	aanlegplaats	aanmatigen	aannaaien	aanneembaar
aanpalen	aanpraten	aanspreekbaar	aantoonbaar	aanvaarden
aanvaren	aanvechtbaar	aanwaaien	aanzetstaal	aartsrivaal
aartsvader	aarzelaar	raapzaad	begaanbaar	begraafplaats
bepaalbaar	dageraad	doorlaatbaar	doorwaardbaar	draaitafel
gebarentaal	jaartotaal	Kaapvaarder	verzamelaar	kamerhaard
kwaadaardig	laatstejaars	latafel	makelaar	nagekaart
nagelschaar	nieuwjaarskaart	opblaasbaar	oplaadbaar	paardenhaar
pianosnaar	plaatmetaal	platenzaak	raadkamer	ratelaar

samengaan	schaamhaar	smaakorgaan	spaandershaak	spraakleraar
staatsgevaarlijk	staatswaarborg	stageplaats	stamelaar	stapelplaats
straaljager	taakleraar	taalaanbod	taalvaardig	tafelpraat
twaalftdaagse	vaarwater	verdraagzaam	verklaarbaar	verstaanbaar
aanmatigen	aannagelen	ademhaling	aderlating	waarneembaar
aartsleugenaar	baanwisselaar	bakerpraatje	bedevaartplaats	aanspraak
beklagenswaard	benaderbaar	beraadslagen	bevaarbaar	zwaluwstaart
bewaarplaats	finaleplaats	inzamelaar	jaarresultaat	isolatielaag
maagaandoening	Maastrichtenaar	misdaadverhaal	nabestaande	radiotoespraak
navelstaarder	onaangedaan	onaangenaam	onbetaalbaar	reclameblaadje
ongenaakbaar	onhaalbaar	ontoelaatbaar	paardenrenbaan	recreatievaart
signaalwaarde	theaterzaal	vaataandoening	vergaderzaal	zelfaanvaarding
watervoorraad	zaakwaarnemer			

b) Woordgroepen

laakbare namaak	spaarzame verzamelaars	verdraagzame Hagenaar
bewaarbare kaastaart	aangenaam reclameblaadje	praatgrage spraakleraar
waardbaar vaarwater	de aanvraag nagaan	ongenaakbare aartsvader
verstaanbare radiotoespraak		

c) Zinnen

Het altaar van Fatima is een ongenaakbare bedevaartplaats.

Is de weg naast de kabelbaan begaanbaar?

Er ligt paardenhaar op de schaatsbaan.

Hij had een aanvaring met een Kaapvaarder.

Het jaarresultaat van de theaterzaal is onverklaarbaar.

De vloer van de vergaderzaal en van de slaapzaal bestaan uit spaanplaat.

De blaaskaak die een nieuwjaarskaart stuurde, is onuitstaanbaar.

Op de begraafplaats in het indianenreservaat vond men geen enkele naamplaat.

Voor laatstejaarsstudenten van de oriëntatiegraad is een taakleraar onbetaalbaar.

De staartaap eet maanzaad uit de bewaarplaats van de makelaar.

In de laadplaats liggen een stuk plaatmetaal, een nagelschaar en een schakelaar.

Ze vertrekken op de aanpalende staanplaats waarnaar de dieren over de paardenrenbaan aandraven.

In dit misdaadverhaal begint de staatsgevaarlijke Maastrichtenaar een onverstaanbare wandad met een ratelaar.

Het jaarresultaat was totaal onaanvaardbaar voor de zaakwaarnemende handelaar.

Plaats dat plaatmetalen naamplaatje maar naast de schakelaar.

Het late najaar werd geplaagd door onaangename hagelvlagen.

De welbespraakte Vlaamse spraakleraar wilde geen Spaanstalige tafeldame aanvaarden.

Gemengde oefeningen a-aa

1. Discriminatie a – aa

a) Wisselrijtjes a – aa

bad – baat	blad – blaat	dat – daad
gat – gaat	lat – laat	mat – maat
nat – naad	rad – raad	rat – raat
zat – zaad	prat – praat	plat – plaat
stad – staat	hak – haak	mak – maak
rak – raak	tak – taak	zak – zaak
krak – kraak	wrak – wraak	bal – baal
dal – daal	hal – haal	mal – maal
pal – paal	tal – taal	wal – Waal
kwal – kwaal	dar – daar	spar – spaar
bas – baas	schar – schaar	gas – gaas
kas – kaas	gras – graas	mag – maag
zag – zaag	vlag – vlaag	gaf – gaaf
draf – draaf	graf – graaf	staf – staaf
kap – kaap	rap – raap	hart – haard
zwart – zwaard	schab – schaap	ban – baan
dan – Daan	man – maan	ram – raam
kram – kraam	al – aal	ar – aar
as – aas	arts – aards	ach – Aag
gappen – gapen	klas – Klaas	lach – laag
nar – naar	slag – slaag	slap – slaap
snak – snaak	vak – vaak	was – waas
schrap – schraap	lak – slaak	val – vaal
vat – vaat		

b) Woorden met a – aa

banaan	garnaal	lantaarn	sandaal	garage
kanarie	kandelaar	salade	altaar	acrobaat
bagage	kathedraal			
babbelaar	kabaal	danszaal	dankbaar	kameraad
plattekaas	achteraan	achternaam	langzaam	allemaal

achtbaar	afbraak	afgaan	aflaat	afstaan
agaat	aldra	afspraak	anaal	badplaats
bakplaat	bandzaag	basaal	bastaard	bazaar
brandbaar	brandraam	dagtaak	fanaat	fataal
galblaas	gangbaar	gaskraan	glasdraad	grafplaat
granaat	halfaap	hartkwaal	kanaal	karaat
klankmaat	kwadraat	kwartaal	lafaard	landgraaf
magnaat	mandaat	mangaan	paraat	passaat
plakkaat	plataan	saffraan	schandaal	schandpaal
schapraai	schatbaar	slachtmaand	Spanjaard	Spartaans
stadsraad	standaard	strafbaar	tabbaard	tapkraan
tartaar	tastbaar	traktaat	tramkaart	vaktaal
wansmaak	abnormaal	abundant	acetaat	achterhaald
achterstraat	achterzaal	achtmaal	adagio	adjutant
admiraal	adreskaart	afdalen	afhaken	afjagen
Afrikaan	aftrekbaar	afwendbaar	afzienbaar	agave
alleedaags	alleenstaand	ambtenaar	anglicaans	apparaat
arcade	arsenaal	badwater	vandaag	baggeraar
bakkebaard	baldadig	banketzaal	baviaan	bedachtzaam
belastbaar	bergafwaarts	carbonaat	cartograaf	dagvaarders
dansleraar	ervandaan	fabriek	façade	fetakaas
firmanaam	franciscaan	galgenmaal	gaspedaal	gelagzaal
geradbraakt	geslachtsdaad	glasblazer	glazuurlaag	halfjaarlijks
handelaar	handelsnaam	handvaardig	harddraver	haspelaar
jachtluipaard	kachelplaat	kadaver	kandidaat	kannibaal
kapelaan	kapitaal	kransslagader	kaviaar	klassikaal
lastertaal	madrigaal	marktaandeel	martelaar	nachtgegal
nachtwaker	nationaal	ontvlambaar	onvatbaar	opslagplaats
papaver	partijnaam	pastinaak	pastoraat	patronaat
pindakaas	plagiaat	plantaardig	preparaat	radbraken
radiaal	radicaal	rasterdraad	rattenstaart	ravage
sachertaart	scharlaken	scrabbelaar	spatader	taxibaan
theatraal	toepasbaar	trapporaal	vastenmaand	Vaticaan
vlaktemaat	voorafgaan	wandelstraat	warmtegraad	wartaal
zachtaardig	zangleraar	zwakbegaafd	sabbatjaar	wandelaar
abdominaal	accolade	achterlaten	advieslichaam	afbakenen
allegaatje	ambassade	animatie	Antwerpenaar	arbeidsklimaat
arbitrage	arrestatie	asociaal	ballonvaarder	degradatie
diagonaal	diaraampje	dollemanspraak	eenpansmaaltijd	extramuraal

familiaal	familieraad	getalwaarde	materiaal	nationaal
onwankelbaar	parochiaan	piramidaal	vaccinatie	vanillesmaak
academiejaar	administratie	architecturaal	articulatie	equatoriaal
korianderzaad	unilateraal	brandhaard	varaan	

c) Woordgroepen a – aa

asociale handelaars	een achtbare ambtenaar	achtmaal afgaan
een onschatbare façade	een strafbaar schandaal	abnormaal baldadig
een dankbare nachtwaker	een gangbare grafplaat	een radicale kandidaat
een fatale granaat	garnalen met banaan	nationale ambassade

d) Zinnen

Wie heeft de bagage van de Afrikaan?

In de banketzaal vliegt een Amerikaanse kanarie.

Hij liep diagonaal door de danszaal.

De acrobaat en de scrabbelaar logeren in een achtergelaten badplaats.

De halfaap eet langzaam een banaan.

De franciscaan krijgt een galgenmaal bij de schandpaal.

De parochiaan zit tijdens de vastenmaand in de kathedraal te bidden voor de martelaar.

Brandbaar en ontvlambaar materiaal moet verwijderd worden uit de opslagplaats.

Vorig academiejaar deed de dansleraar bedachtzaam zijn dagtaak.

De landgraaf zingt als een nachtegaal een madrigaal voor ons allemaal.

Achteraan zit een Antwerpenaar met een apparaat en een standaardkandelaar.

De kapelaan eet vandaag een preparaat van plattekaas en garnaal.

Op het glasraam in het bankfiliaal zie je een ballonvaarder met landkaart en lantaarn.

De zachtvaardige handelaar had een anderstalige achternaam.

Zijn sprong in het kanaal werd de lafaard fataal.

Pastinaak met saffraan is een plantaardig galgenmaal voor deze kannibaal.

2. Discriminatie aa – a

a) Woorden met aa – a

aardappel	spaarvarken	sinaasappel	verjaardag	lama
lava	cavia	hagelslag		
aanbakken	aanbranden	aandacht	aantal	aanval
daarlangs	daarvan	haarkam	kaatsbal	maandag

aalglad	aalstal	aandrang	aanslag	aanvang
aanwas	aardas	aardgas	daarachter	aaszak
Adam	baaldag	baanvak	baardgras	blaasbalg
braadpan	braakbal	braakland	daadkracht	data
draagas	draagbalk	draagkracht	draagtas	draagzak
drama	dwaalpad	faalangst	gala	graafarm
graafschap	haarbal	haardbrand	jaagpad	jaargang
jaartal	Java	kaakslag	kaasplank	klaagzang
kraakpand	laadbak	paardenmarkt	waarvan	maagsap
maaltand	maarschalk	maatglas	maatpak	maatstaf
naaldkant	paaslam	plaatzwam	praalhans	raadsman
raakvlak	radar	satan	schaafbank	schaakmat
schaamlap	slaapbank	slaapdrank	spaarbank	spaarkas
spaarlamp	spaarplan	spraakklank	staartvlak	staatsbank
staatsmacht	straallamp	taalarm	taalschat	traangas
twaalfstal	vaatkwest	waaghals	waakvlam	waarlangs
zaadbank	zaagblad	zaalwacht	zwaarddans	nadat
aanbakken	aanblaffen	aanhangen	aanharken	aanklampen
aanlanden	aanpakken	aanpappen	aanpassen	aanplakbrief
aanplakken	aanplanten	aanranden	aanrander	aanschaffen
aanspannen	aanstalten	aanstampen	aanstranden	aantasten
aantrappen	aanverwant	aanwakkeren	aapachtig	aardmantel
aardvarken	aardwarmte	aderspat	alias	aria
betaaldag	betaalpas	wafelbakker	draadachtig	gatenplant
graanakker	graangewas	graanmarkt	haakpatroon	haarkapper
haaruitval	wraakactie	inmaakglas	jaarverslag	kaartenbak
kaasfabriek	klarwakker	laadspanning	laagspanning	laagvlakte
lichaamskracht	lidmaatschap	maandbedrag	maandverband	maanraket
maatschappij	maretak	mechanica	metaaldamp	metaalklank
paardenkracht	paargedrag	paaszondag	slaaptablet	slaapwandel
staalakkoord	staatsarchief	straatzanger	taakomvang	taalaanbod
taalverwant	uitlaatgas	waarachtig		

aanbaggeren	aanbelanden	aanbelangen	aandelenmarkt
aankoopbedrag	aardmagnetisch	aardoppervlak	aardwetenschap
baarmoederhals	bejaardenflat	bejaardenpas	beklaagdenbank
betaalgemak	betaalkantoor	blaaskwartet	generaalschap
gijzelaarskamp	gitaarakkoord	graafmachine	inmaakzijn
kraamafdeling	laagcalorisch	laatromantiek	loopbaanplanning
maatschappelijk	misdaadroman	plaatsvervanging	raadselachtig

schoonmaakactie	straatmuzikant	taartenbakker	vulkaaneiland
aardewerfabriek	aartsconservatief	bedevaartganger	bestaansminima
cellofaanpapier	diagonaalvlak	fiscaal specialist	fosfaatbelasting
fosfaatgehalte	inhaalmanoeuvre	gedaanteverandering	

b) Woordgroepen

satan aanhangen	aangepaste taalschat	faalangst aanpakken
aangebakken aardappels	aandacht aanwakkeren	een twaalftal aanvallen
aangebrand paaslam	aangestrane maretak	klaarwakkere wafelbakkers
aanplanten en aanstampen	drama op het galabal	

c) Zinnen

Maandag wil ik aardappelen aanplanten.

Een spaarlamp werkt niet op aardgas.

Daar achter de vulkaan liggen de graangewassen bedekt met lava.

De taartenbakker heeft een grote laadbak op zijn aanhangwagen.

Op welke data komt de raadsman bij de maarschalk?

Daarvan krijg je aderspat, denkt Adam.

Deze aapachtigen willen met het aardvarken aanpappen.

Indien het u aanbelangt, kan u met een maandbedrag terecht bij de spaarkas.

Toen we bij de kraamafdeling aanlandden, kregen we een kaasplank en brood met hagelslag.

Gordels aanspannen; de radar voerspelt aanwakkerende wind volgens onze maatstaf.

Een aalgladde vaatkwast wil ik zeker niet aanschaffen voor de vaatwas.

De aanranding tijdens het gala in Java is een groot drama.

Peter, alias de waaghals, ging maandag als plaatsvervanger naar de haarkapper.

Faalangst brengt Sara vaak op een dramatisch dwaalpad.

De maaltanden van de cavia waren aangetast door het eten van te veel aardappelen.

3. Teksten

a) Tekst a – aa: ‘De jongen’ door Herman Pieter de Boer

‘Heu!’, riep de bakker. Met een witte meelhand greep hij de jongen bij zijn keel. ‘Als ik me niet vergis, ben jij de knaap die hier gisteren een boterkoek gestolen heeft.’

‘Dat klopt’, zei de jongen.

‘En nou kom je hier ijskoud de bakkerij binnenwandelen!’

‘Jawel bakker. Ik kom die boterkoek betalen.’

De bakker liet hem los. 'Dan is het goed. Geef maar een stuiver. Dan zijn je zonden vergeven en vergeten.'

'Alsjeblieft', zei de jongen. 'Het was maar een grap, bakker.' Hij gaf de stuiver. 'Ik hou van zulke grappen', zei de jongen.

'Jij bent me er een', glimlachte de bakker, terwijl hij de stuiver in de schortzak stopte.

'Let op', zei de jongen. Hij griste drie boterkoeken van de plank en rende er de deur mee uit.

'Haha,' gierde de bakker, 'wat een pijs.' Hij veegde zich de tranen uit de ogen. Was dat lachen. Morgen kwam de jongen natuurlijk weer met een onschuldig gezicht betalen.

Maar dat viel tegen.

b) Tekst a – aa: 'Parel' door Wim Hazeu

Op een heldere middag vond de parelvisser de laatste parel. Hij besloot hem niet aan het daglicht te tonen. Zo kwam hij met lege handen aan de wal.

De volgende dagen bezocht hij de plaats waar de parel lag. De visser ging van hem houden. Als hij aan het glinsterend dacht – en dat deed hij altijd – dan kon hij niet slapen. De werkgever besloot bij zo'n slechte oogst de zaak op te heffen.

– Laat mij nog één keer duiken, smeekte de visser.

De werkgever dacht: je kunt nooit weten en hij liet zijn schip nog eenmaal uitvaren.

Met bonkend hart dook de parelvisser naar zijn schat.

– Ik blijf nu altijd bij je, borrelde hij zacht.

De werkgever schreef zijn laatste bedrijfsongeval in zijn balans en in de verzekeringspremie.

c) Tekst a – aa: 'De zondag' door Anton Lam

Dit is een dag voor jezelf.

Aai hem eens,

kriebel hem eens zachtjes achter zijn oor,

trek hem eens plagend aan zijn staart.

Wees maar niet bang, hij doet geen kwaad.

Hij vindt het fijn als je met hem speelt,

als je zacht zijn bruine haren streelt.

En hij staat altijd voor je klaar.

Hij past op het huis,
hij likt je handen schoon,
hij redt je kinderen uit het water,
nu en later.

Dit is een dag voor jezelf.
Een zondag om te stelen,
om er zes dagen lang mee te spelen.

Hoor hoe hij uitgelaten blaft.
Alles mag,
op zondag.

d) Tekst a – aa: Yaha – uittreksel van ‘Anansi’s web’ door Lydia Rood (Apple Books)

Op haar knieën op de grond blies Yaha in de hete kolen onder de platte steen waarop ze brood bakte. De steen was nog heet genoeg, maar ze had nog heel wat deeg over van het meel van uitgeperste bittere cassave. Ze was van plan een extra voorraad te bakken. Ze verwachtte bezoek, belangrijk bezoek. Na een kwade droom was ze vanochtend een beetje angstig wakker geworden, en met hard werken probeerde ze de droom te vergeten. Vanochtend had ze al stammetjes van de maripa-palm verbrand, de as uitgespoeld en het water verkookt om zout te krijgen. Ze had twee kippen de nek omgedraaid en geplukt, en ze in een aarden pot in een kuil, toegedekt met kooltjes vuur, te sudderen gezet. Iemand had haar een paar vissen gebracht die ze meteen had gerookt op een rek van jong hout. En hoe hoger de stapel broden die ze maakte, hoe waarschijnlijker het werd dat hij echt zou komen...

‘Yaha! Kom snel!’

Was hij gekomen? Yaha kwam overeind, haar handen tegen het onderste deel van haar rug gedrukt. Het vele werk had haar geholpen de ongerustheid te verdrijven, maar haar spieren protesteerden. Ze keek rond om te zien wie haar riep. De huizen van het dorp, dat ze Kibripresi hadden genoemd – de Verborgene Plek – stonden dicht op elkaar. Over een smal paadje tussen twee hutten kwam Apobiki, die ze haar zuster was gaan noemen, haar tegemoet.

‘Yaha, kom gauw! Je zoon heeft een slang gedood!’

Yaha kreunde. Amper drie jaar was haar kleine Asimai, maar hij gaf meer last dan een volwassen man. Hij was verrassend licht van huid en ook in andere opzichten gedroeg hij zich zelden als een gewoon kind.

‘Hoe heeft hij dat voor elkaar gekregen?’ vroeg ze terwijl ze met Apobiki meeliep naar de plek achter de hutten waar de kinderen zaten te spelen. En ze dacht: is dit het ongeluk dat mijn droom voorspelde?

‘Hij timmerde erop met een steen.’ Ondanks de ernst van het voorval moest Apobiki een beetje lachen. Een slang was een heilig dier – sommige bosgoden namen de gedaante van een slang aan – dat je nooit mocht doden. Asimai had in zijn onverstand mogelijk onheil over het dorp afgeroepen.

Maar toen Yaha hem zag, zijn ogen rond van verbazing om de drukte die erom gemaakt werd, de steen nog in zijn knuistje, moest ze ook bijna lachen. Ze nam hem gauw op en gaf hem een tik op het handje met de steen zodat hij die liet vallen.

‘Dat mag niet, Asimai!’